

153631 - مېيت ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنى سۆيۈپ قويۇش توغرىسىدا

سوئال

ئىنسان ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ يېقىنلىرى ۋە دوستلىرى ئۇنى سۆيۈپ ۋىدالىشىشى توغرىسىدا ھەدىس بارمۇ؟ مېيتنىڭ ئايالى يولدىشىنى سۆيۈپ ۋىدالاشسا بولامدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارغا ئەگەشكەن كىشىلەرگە ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

سەھىھ ھەدىسلەر ۋاپات بولغان مېيتنى سۆيۈشنىڭ دۇرۇس ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى، مېيت ئۇلارنىڭ يېقىنلىرى بولسۇن ياكى باشقا كىشىلەر بولسۇن بۇنىڭ پەرقى يوق، ئەر كىشى ئەر مېيتنى سۆيسە، ئايال كىشى ئايال مېيتنى سۆيسە توغرا بولىدۇ. ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھادىن بايان قىلىنغان ھەدىستە: «پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئوسمان ئىبنى مەزۇن رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ۋاپات بولغاندا، يىغلاپ تۇرۇپ ئۇنى سۆيۈپ قويغان.» [ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 3163 - ھەدىس. شەيخ ئەلبانى سەھىھ دەپ ئەبۇ داۋۇدنىڭ سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا كەلتۈرگەن].

ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھادىن بايان قىلىنغان ھەدىستە: «پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى سۆيۈپ قويغان ئىدى.» [بۇخارى رىۋايىتى 4457 - ھەدىس].

ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "مېيتنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ۋە دوستلىرى مېيتنىڭ يۈزىگە سۆيۈپ قويسا بولىدۇ. بۇ توغرىدا نۇرغۇن ھەدىسلەر بايان قىلىندى." [شەرھىل مۇھەزەب " 5 - توم 111 - بەت.]

ھاپىز رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: " بۇ ھەدىس مېيتنى سۆيۈشنىڭ دۇرۇس ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ."

شەۋكانىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنى سۆيگەنلىكىنى ساھابىلاردىن ھېچ بىرى ئىنكار قىلمىدى، شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىجما بولدى."

شۇنىڭغا ئوخشاش: ئايالمۇ ئېرى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ يۈزىگە ياكى پىشانىسىگە سۆيۈپ ۋىدالاشسا بولىدۇ.

شەيخ بىن باز رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "مېيىتنى مەھرەملىرىدىن بولغان ئاياللار سۆيسە بولىدۇ، ئەرلەر سۆيسىمۇ بولىدۇ، خۇددى ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇئەنھۇ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنى سۆيگەندەك". [پەتۋالار مەجمۇئەسى " 13 - توم 102 - بەت].

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.